

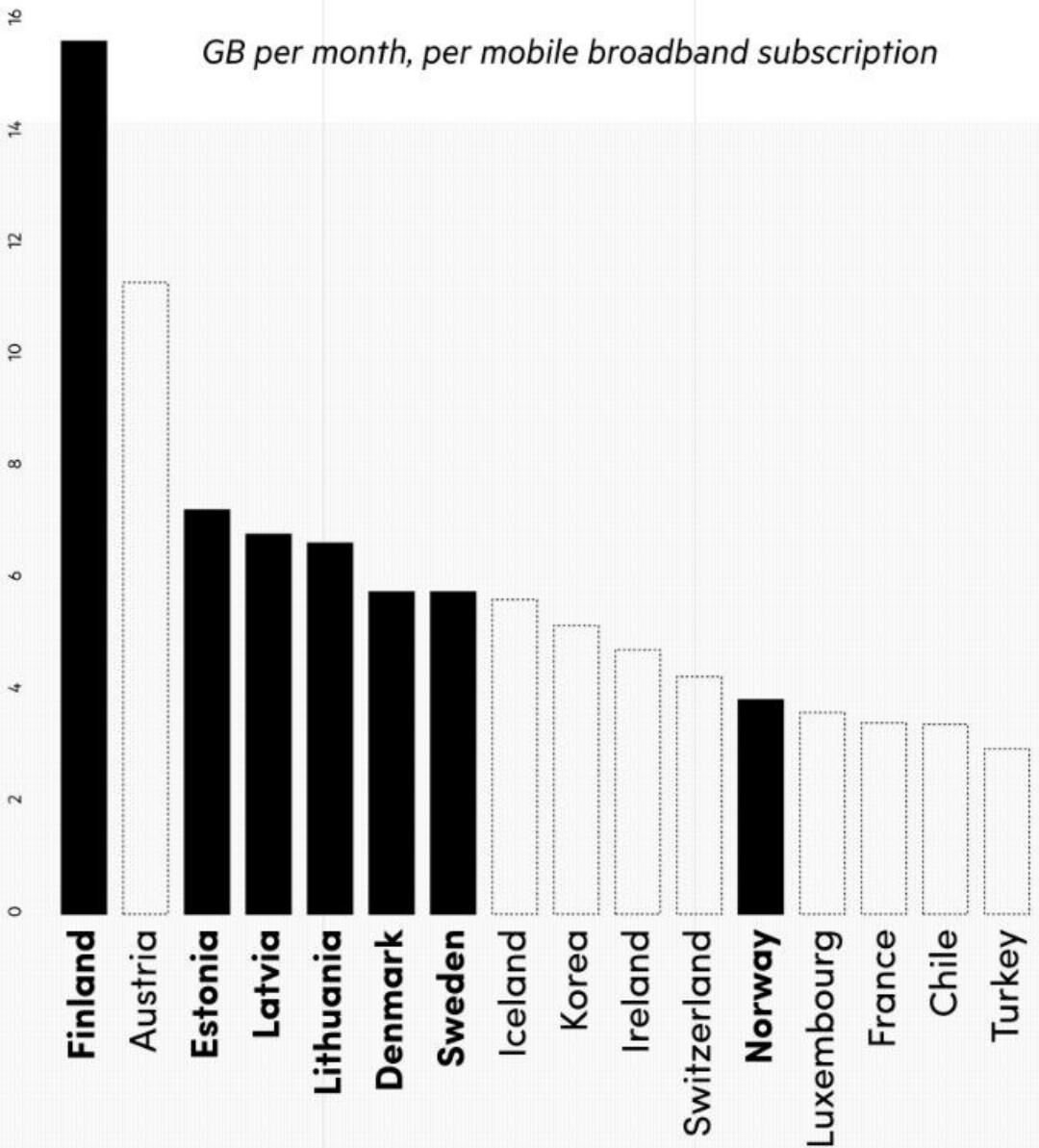
MOBILO IEKĀRTU DROŠA IZMANTOŠANA VALSTS UN PAŠVALDĪBU IESTĀDĒS

Egons Bušs

LMT Drošības dienesta direktors

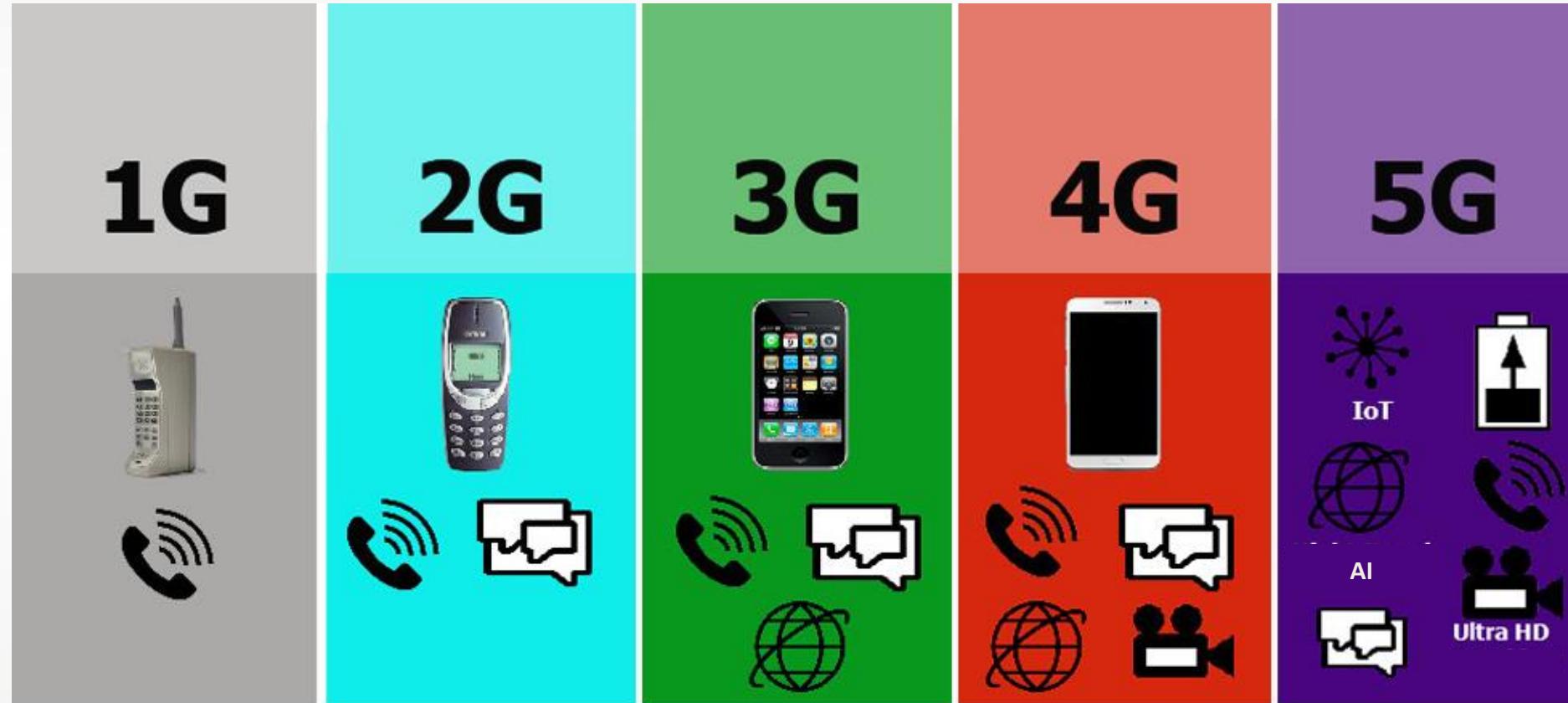


Baltic sea region is the world's TOP users of mobile data



Source: Source: OECD, Broadband Portal.*

Mobilo telekomunikāciju sistēmas



5g tehnoloģiju iespējas



1 s



30 ms



1 ms

ZIBENĪGS REAKCIJAS LAIKS

Tehnoloģiju veiktspējas pieaugums



Tehnoloģija

3G



384 Kbps
(2001)

4G



100 Mbps
(2009)

5G



10 Gbps
(2020)

Laiks, kas nepieciešams 2 stundu garas filmas lejuplādei



26
stundas



Līdzīgs laika patēriņš

Aizceļot no Latvijas līdz Jaunzēlandei



6
minūtes



Piešūt iztrūkušu pogu

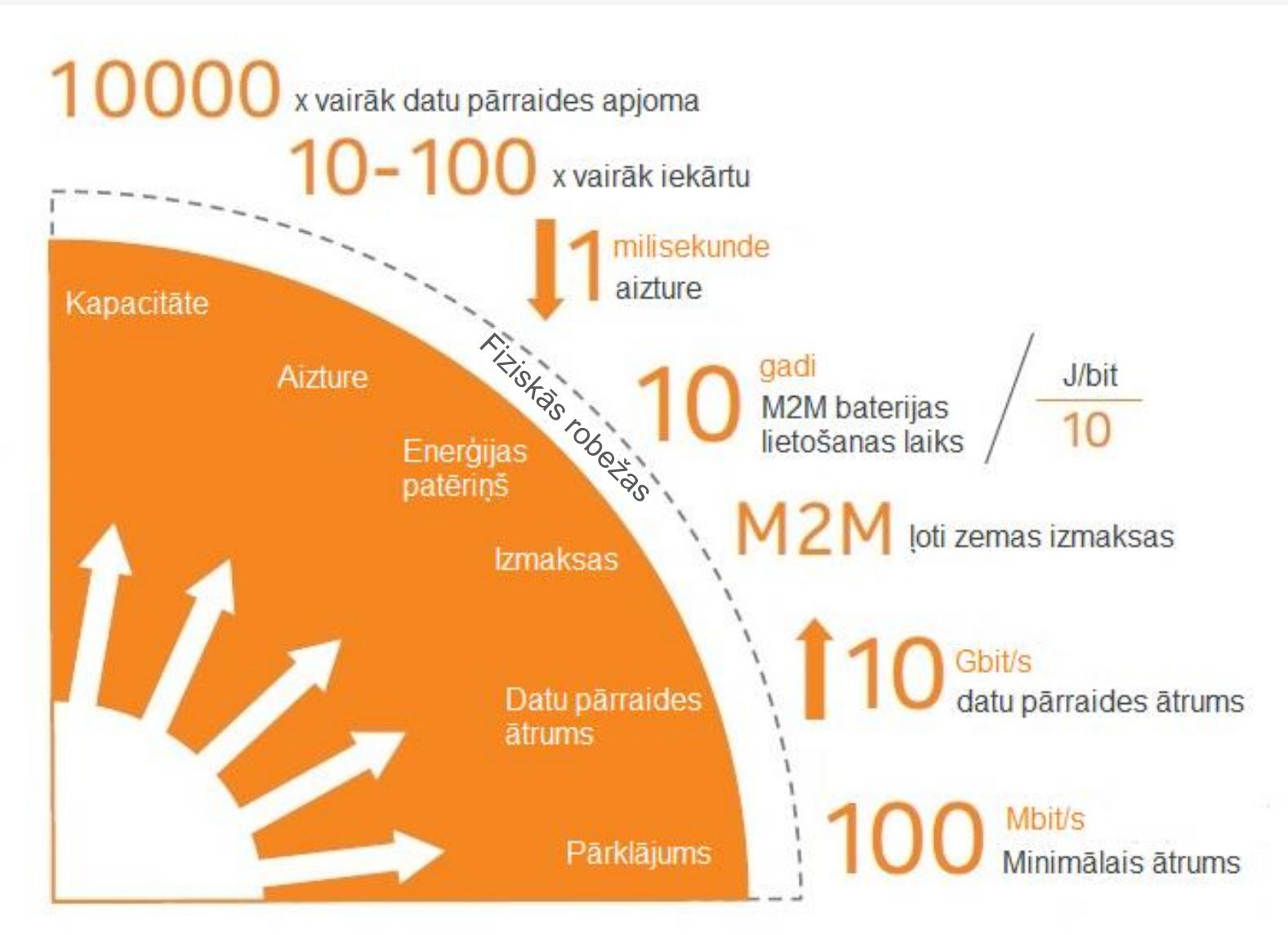


3
sekundes



Pasveicināt draugu

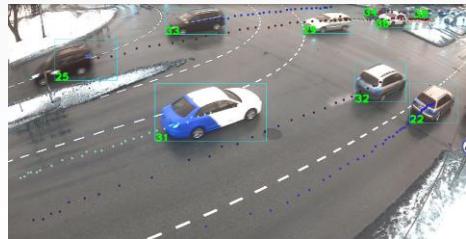
5G tehnoloģija



Video novērošana un datorredze jebkur



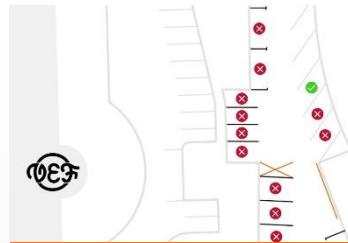
Datorredze



TRANPORTA UN
PĀRKĀPUMU
UZSKAITE



DEGVIELAS ZĀDZĪBU
PROAKTĪVA IDENTIFICĒŠANA



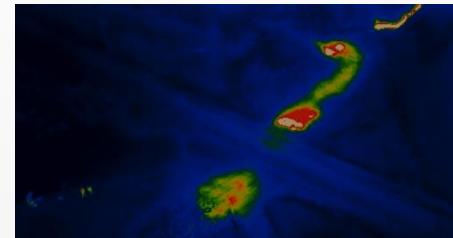
BRĪVO
AUTOSTĀVVIETU
IDENTIFICĒŠANA



CEĻA
INFRASTRUKTŪRAS
DIGITALIZĀCIJA

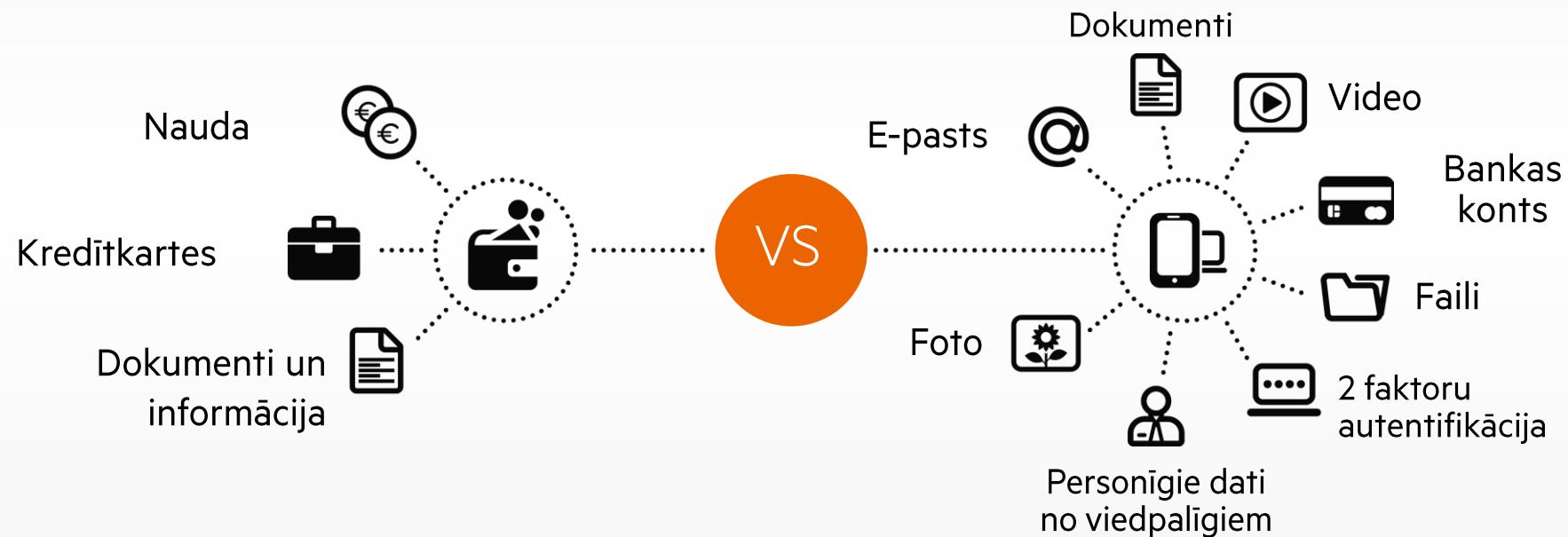


UGUNSGRĒKU
IDENTIFICĒŠANA

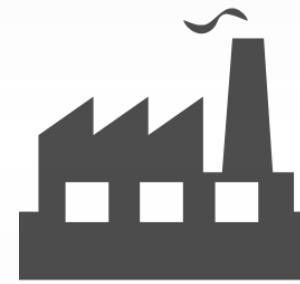


PAZUDUŠU CILVĒKU
MEKLĒŠANA

Kad viedierīce vērtīgāka par maku



Apdomīgi jāizvēlas jaunās viedās ierīces



NO DROŠA
RAŽOTĀJA



NO DROŠA
PĀRDEVĒJA



DROŠĀ
TĪKLĀ

Ieteikumi drošākai iekārtu lietošanai



1

ATJAUNINI

2

LIETO
DROŠĪBAS KODU

3

IZMANTO DROŠU
PIESLĒGUMU

4

OFICIĀLĀS
LIETOTNES

5

DROŠAS
PAROLES

6

BLOKĒ ZAGTU
VAI NOZAUDĒTU

Droša atbrīvošanās no mobilās iekārtas



TĀLRUNĀ DATU
DZĒŠANA AR
RŪPNĪCAS
IESTATĪJUMU FUNKCIJU



SD KARTES
IZNEMŠANA



SIM KARTES
FIZISKA
IZNĪCINĀŠANA

A photograph of a dense green forest under a hazy sky. Superimposed on the bottom right is a green recycling symbol (three chasing arrows forming a triangle) containing three small, dark mobile phones of different models.

VISU CIEŅU
VECAJAM TELEFONAM

Nodod savu veco mobilo telefonu jebkurā
LMT klientu centrā un palīdzīgi saudzēt dabu

Bluetooth lietošana



JAUNU IEKĀRTU
SAVIENOJUMI
VEICAMI DROŠĀ
VIETĀ



VISMAZ 6 SIMBOLU
PIN KODS



NEITRĀLS
TELEFONA
UN CITAS
VIEDIERĪCES
VĀRDS



IZSLĒGT
PUBLISKĀS
VIETĀS

Ko (ne)darīt ar mobilajām iekārtām

Tehniskie aspekti



Realizēt Krietna saimnieka politiku

- Instalēt tikai tiešām vajadzīgas lietotnes
- Instalēt tikai no uzticamiem ražotāju veikaliem Apple Store / Google Play
- Pievērst uzmanību cik ilgi lietotne ir pieejama un tās reitingu, kritiski izvērtēt nepieredzējušas lietotnes bez vai ar zemu reitingu
- Android pasaulē rūpīgi izlasīt kam lietotne pieprasīta tiesības. Ja bērnu pulksteņa lietotne pieprasīta pilnas tiesības saziņai, SMS, atrašanās vietai vecāka mobilajā iekārtā, tad kaut kas nav kārtībā!

Pārdomāt iekārtas nepieejamību vai zudumu

- Apmēram 70% pazudušo un zagto mobilo iekārtu nekad neatrod
- Datu rezerves kopijas ieteicams veidot visiem - Google un iCloud. Blakne - lielākas ietilpības iekārtām var nepietikt vietas pa brīvu sniegtajam Google vai Apple iCloud kontam. Risina ar kopiju datorā. Rezerves kopija datorā ir daudz labāk kā bez datu rezerves kopijas vispār
- PIN kods. Piktogrammas ir nedrošākās par vismaz 6 simbolu PIN. Pirkstu nospiедums + PIN iekārtai ir ok.
- SIM PIN (unlock code) labāk atstāt ieslēgtu papildus iekārtas PIN kodam

Ko (ne)darīt ar mobilajām iekārtām

Ne-tehniskie aspekti



Izmantot kritisko domāšanu un veselo saprātu

- Neticēt brīnumiem un neticamiem piedāvājumiem
- Kritiski vērtēt atsūtītu bildi, saiti, e-pastu
- Pārliecināties par ziņas autentiskumu (Piemēram, ja atsūta «Re, kur Tu smiekligs WhatsApp» vai «Pārskaiti naudu!» e-pastā, tad pārjautāt autoram īziņā vai piezvanīt)

Rīkoties ētiski un «tikumīgi»

- Ja kāds sola filmas, mūziku vai ko citu par brīvu, tam cena ir noteikta citādāk. Labākā gadījumā rādīs reklāmas, sliktākajā spiegos, klikšķinās reklāmas vai *mainos* kriptovalūtu
- Nenodot iekārtu pārvaldību pirātiem, kuri sola instalēt maksas programmas par brīvu
- Neapmeklēt tādas vietas un forumus, kur spriež par likumpārkāpumiem, narkotikām, terorismu, ja vien tas nav jūsu darba pienākums

Imt



DOMĀ - DARI

